Ч. 90. Львів, Пятниця дня 24 цьвітня (6 мая) 1898. Річник II.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят з год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Аґенциї Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Марево голоду.

= Свобода слова, свобода політична, знесенє штемпля, рівні політичні права для широких мас народа, а вкінци запорученє національних прав народних се оклики дня, коло котрих обертає ся тепер все суспільне і політичне житє много народів, о котрі веде ся довга і завзята, хоть не все кровава борба. А по за сим питанєм стоїть ще иньша не меньше могутна сила, перед котрою нераз все проче мусить покорити ся. Питанєм сим є питанє хліба. Найтяжші хвилї для держав і народів були тодї, коли те питанє ставало на порядку дневнім, коли маси народу кликали хліба.

На відгомон оклику: хліба і забави задрожали сильні престоли римских цезарів. Великі богацтва римских кольоній і дохід з державних лятіфундий не вистарчали на виживленє голодних мас народа і повстанє за повстанєм трясло основами сильної, широкої держави, доки аж не порішила ся судьба цезарів і мас народа.

Нинї виринає знова те питанє і то як раз найскорше в тім самім краю, в котрім оно перед віками рішало о єго судьбі. Потомки старих Римлян повтаряють нинї знова давний свій оклик, тілько трохи скромнїйше. Місто кликати хліба і забави, нинї кличуть лиш хліба!

Голод доскулює а ціна артикулів поживи росте з кождим днем в гору. Зголоднїлі маси збирають ся і домагають ся хліба; нападають на торговлї, на склади збіжа, палять доми і допускають ся насильств. Рух сей переносить ся з місця на місце, як іскра пожежи. Смерть посїдаючим, смерть тим всїм, що мають ще кусок хліба. Давний сей оклик несесь знова по улицях! Правительство стоїть супротив нещасних сих відносин безрадне. Оно знижує цїни достави збіжа, заказує збори, здушує демонстрациї, скріпляє оружну силу, вязнить і карає. Але чи се вистарчить?

Марево голоду запрячує не тілько італїйске правительство. Франция має також до роботи з сим питанєм. Дорожня хліба грозить голодом майже цїлій Франциї а правительство не може єму зарадити. Збіжевого цла не може знести, бо вибори за плечми, а малі посїдателї грунтів є природними противниками знесеня цла. Задержанє високого цла стає поважним небезпеченьством для правительства. Тож мінїстер Meline робить те, що зробили би всї иньші мінїстри: скликує перманентну комісию господарску, котра розслїдила би цїни збіжа. Заряджено отже анкету а анкети мають — як звісно — те до себе, що відвертають загальну увагу від потреби а переносять єї на наради, котрі нїм покінчать ся, то люди могуть і з голоду погинути.

Сю нещасну прояву можна доглянути нинї не тілько в Франциї, Італїї і Іспанії, де послїдними днями дорожня збіжа наслїдком війни дійшла до небувалих цїн — але є она і у всїх прочих державах — не минаючи і нашої держави. Дорожня хліба розширює ся як яка заразлива епідемия, а сли она доси лиш в Італїї викликала заворушеня а по части вже і в Іспанії, то радше належить се приписати не більшій нуждї Італїянців і Іспанців, як радше їх рухливійшому і живійшому темпераментови. Цїна збіжа і курсів може бути в Італїї, Франциї і Іспанії не висшою від тої, яку маємо тепер в Австриї, сли зважимо, що у нас цїна тепер зросла в двоє від попередних лїт. Знатоки повідають, що підвисшенє цїни не осягнуло ще своєї найвисшої точки, але що ще може піднести ся. А мимо того властителї грунтів нарікають на низку ренту землї, а селянин не зискує нїчого на своїх продуктах, хоть так високо їх може спродати, бо по просту не має нїчого до збутя.

Причини тої прояви не лежать виключно в іспаньско-американьскій війнї і в неурожаях з минувшого року. Дїйсна причина дорожнї лежить в штучних курсах біржевих, котрі тепер є в грі.

Війна і неврожай є тілько штучно використані біржою. Під позором війни, дорожнї і неврожаїв недопускає гра біржи на торговицю великих запасів збіжа, через що природне а ще більше штучне зменьшенє подажи при рівнім запотребованю підносить цїну до анормального підвисшеня. Ту неприродну гру курсів можна докладно побачити в Пештї, де в кількох днях громадка спекулянтів, — котрі не є анї господарями анї купцями,—приплила на біржу, так що палата біржи була приневолена. видачу карт вступу на біржу утруднити — і піднести єї цїну.

Що таке штучне піднесенє цїни пустило в оборот мілїони гроша, се є зовсїм ясне. Однак таке поступованє приносить користь лиш дуже малій горстцї населеня, коли тимчасом величезна більшість поносить пекучі страти. А вже найбільше нещастє лежить в тім, що ті найбіднїйші круги, котрі за ту несовістну спекуляцию нераз голодовою смертию платять — не мають нї сили, нї спромоги сїй язві зарадити. Длятого буде річию доконечною, щоби рішаючі круги звернули увагу на сей нелюдский визиск, доконуваний на найбіднїйших масах народа. В противнім разї, сли дорожня буде ще якийсь час розвивати ся в рівній проґресиї, може легко дійти до страшних наслїдків голоду.

Марево голоду грозить найбільше Галичинї, котра і в нормальних лїтах належить до найбіднїйших провінций австрийскої держави. Сли де, то тут заходить потреба рішучої і найскоршої помочи, бо в противнім разї грозить нам цїлковита руїна. Вже тепер доходять нас зовсїм певні вісти, що на сегорічнім голодї не скінчить ся. Нарід є так бідний, що половина ґрунтів стане пусткою з недостачи обсївів. Такий стан

5

З сїльских образків.

Злодїйска пасха.

Після оповіданя старого злодія написав Д. Л.

(Дальше.)

Було то зараз по Йорданї в ночи. Ніч була темна, студена та бурлива. Острий студений, північний вітер гудів проймаючими, неописаними голосами, гойдав високими, білими, широкими та кріслатими тополями, що стояли біля стаєн Ч-ского двора, шумів читинястими галузами сосон та смереків, дер стріху з дахів, метав клубами густого снїгу, дзеленькав невеличкими замурганими шибами, вдирав ся через невеличкі дїри в дверех аж до середини паньскої стайнї та гасив сьвітло в лїхтарни, що блимало потахлим сьвітлом. Пастухи, що мали наказ давати позір на тїльні корови, загорнувши голови в чорні верети, запорпавши ся аж по самісенькі уха у сїно, спали твердим сном на своїй прічи, не гадаючи навіть про се, що в таку чорну, несупокійну ніч якась хапчива рука вивела з воловнї найкрасшого вола. Правда, они чули уїданє великих двірских псів, чули лопанє дверий чули навіть муканє волів, але чиж то раз пси уїдали, чи раз то лопали двері, чи раз ревіли голодні воли.

Кажуть люди, »жидівске і паньске нїколи не пропаде«, однак тепер тота приповідка не здїйснила ся. Правда, приведені з недалекого місточка жандарми вислїдили, що злодії завязали волови писок мотузом, щоби не ревів, перетягнули єго через ріку по ледї на другий бік і такой на березі зарізали, але де подїли мясо, того нїхто не міг доглупати ся.

— Ми були у Чорнїя, перетрясли найменьчий кутик, перекинули наймізернїйший лах, перебрали кожде стебло соломи, нема нїчого! — казали жандарми до пана.

— А у Несторка в Г-чах булисьте?

— Були, оба!

— Тряслисьте?

— Ще й як!

— І щож?

— Нема нїчого!

— А Несторко?

— Паноньку, що від нас облизав, певно потямить до смерти. Однак з него сам чорт не видобув би і слова; »не знаю, тай не знаю«, се цїла єго бесїда — сказав жандарм.

Пан махнув рукою та пішов до комнати.

IV.

На Благовіщенє в Деревачі перший в роцї ярмарок. На просторій долинї під грубими, старезними дубами розложили ся купцї з розличним крамом, стовпили ся хлопскі фіри, зглотили ся люди у розличнім одязї. Навіть під самісенькою старенькою Василияньскою церквою, в котрій двох Василиян відправляло богослуженє. пейсатий, з рудою кінчастою бородою жид розвісив червоні коралї, а попід довгий соломяний дах порозкладали щирецкі жиди розличноцьвіті перкалї, сукна, полотна, хустки та спідницї. На майданї геть за брамою станули рядом гончарі, решетарі яворівскі, угнівскі та куликівскі шевцї з чоботами, боднарі з коновками та дїжчинами. За ними якийсь невеличкий пройдисьвіт, з чорними вусами, з обританою бородою, в подертім чорнім спенцерику, поклав деревляну колоду, у котру шторцом повбивав ножі то з білими кістяними то з червоними деревяними ручками, позастромлював ножицї та вилки, колоду з далека обвів зелїзним обручем, набрав на патик повно невеличких кольцят та продавав їх хлопам. Селяни тиснуть ся в округ зелїзного обруча, замахують ся, нагинають ся та цїляють хто до ножа, хто до ножичок. Але кільцята брящать, дзеленькають об ручки, падуть

річи може довести до того, що і в слідуючім році будемо мати знова голод. Оборонити край від повної руїни повинно стати сьвятим і першим обовязком всїх державних і краєвих чинників. Кожда хвиля є дорогою.

Рада державна.

Засїданє парляменту з 4. с. м. виповнили головно бесїди Вашатого, Ґреґорчіча, Окуневского і Яросевича. Вашатий говорив против нїмецкого язика яко державного, котрого корона не може нїколи санкціонувати в інтересї держави. Бесїдник видить в поступованю правиці велику резерву і нахил до сповнюваня бажань лївиці. З язиковими внесенями Герольда і Пацака, котрі домагають ся поправи розпоряджень Ґавча, — не годить ся. Вашатий ставить свої власні внесеня, котрі, як каже — не є правнодержавними етапами, але тілько домаганєм виконаня державних законів. В дальших виводах противить ся виборови язикової комісиї і компетенциї ради державної. В язиковій справі після думки Вашатого летить ся все в долину аж до пунктаций і до заведеня нїмецкого язика яко державного. Тій нещасливій полїтицї треба вже раз положити конець.

Словінець Ґреґорчіч дивує ся, що як раз те нїмецке сторонництво, котре довгими лїтами, коли мало в своїх руках всяку керму в державі, власно уступало з дороги язиковій справі, а нинька з найбільшою силою домагає ся управильненя тої квестиї. З відси мають надію народи репрезентовані в словіньско-руско-хорватскім клюбі, що в кінци таки і в язиковій справі заволодїє справедливість. Бесїдник говорив про язикові відносини в Стириї і Каринтиї і о пригнобленю, якого дізнають там Словінцї. Закінчив домаганєм виданя закона охорони народних меньшостий.

Окуневский заявив, що Русини тїшать ся, що мають тепер нагоду висказати свої погляди на язикову справу. Справа язикова належить до парляменту, а не до сойму. Погляд ґр. Туна, що в язиковій справі не може один нарід майоризувати другого, є для бесїдника симпатичний. Русини в Галичинї під зглядом язика не тїшать ся рівноправностию і ставить внесенє, щоби в чисто руских округах урядовано лиш по руски, а коли там увійдуть польскі поданя, щоби на них відповідано по польски і відворотно, в чисто польских округах має урядувати ся по польски, а Русинам на їх жаданє давати рускі відповіди. Округи з 25% населенєм иньшої народности, мають звати ся мішаними округами, в котрих належить урядувати в рускім і польскім язицї.

Відносини в Галичинї є так заострені, що вже найспокійнїйші люди починають бороти ся о свої права запоручені законом, котрі їм заперечує ся. Русини нїмецкого язика не боять ся, бо они числять ся з західною культурою і з потребами державної адмінїстрациї (лївиця апробує). Можна би зробити закид: Чому язик нїмецкий а не польский? На то відповім: Для науки польский язик не вистарчить, а для селянина досить язика руского (Нїмцї гласкають бороди а Славяни сьміять ся) — При установлюваню одноязикових і мішаних округів не сьміє рішати теперішна статистика, бо она числить всїх жидів до польскої народности. Жиди однак є тілько длятого Поляками, бо они завсїгди держать з тим, хто рішає о рекрутї і податках (веселість). Рада державна є одинокою, котра може рішати о язиковій справі, бож годї, щоби сойми рішали о державних урядах. Домагає ся управильненя язика не тілько в ц. к. урядах, але і в школах і звертає увагу на своє внесенє містяче візванє до правительства, щоби оснував в галицкій Радї шкільній краєвій — руску секцию. Сли правительство сповнить се бажанє, то Русини бодай на якийсь час будуть вдоволені. В противнім случаю не перестануть бороти ся о свої справедливі права. — По промові Окуневского лївиця домагала ся замкненя засїданя, однак віцепрезидент Фериянчіч удїлив голосу п. Яросевичеви. Яросевич розпочав свою бесїду перед пустими лавками і поставив внесенє на замкненє дискусиї. В тій однак хвили увійшли посли до салї а предсїдатель зарядив голосованє, котре рішило, щоби засїданє відбуло ся дальше.

Бесїдник представив, що язиковий спір в Галичинї має характер не тілько народний але і суспільний. Язик польский в всхідній Галичинї є пануючий, хоть ним говорить переважно лиш шляхта і часть міщаньства. Шляхта в Галичинї се пануюче сторонництво, длятого язик польский став язиком урядовим; руский язик є язиком численно більшим, але язиком верств народу позбавленого всїх прав і длятого в додатку ще й погорджує ним шляхта яко язиком пролєтарияту. Наука руского язика навіть в чисто руских округах наслїдком впливів інспекторів буває занедбана, а натомість висуває ся на перший плян наука польского язика. Бесїдник доказує що в краю, де вся власть спочиває в руках шляхти, не можна навіть говорити о управильненю язика дорогою краєвих законів язикових і полїтичних. В Галичинї інтерпретує ся в дивоглядний спосіб навіть державні закони, як того малисьмо докази при переведеню виборчої реформи. Русини ставлять бажанє, щоби руску часть Галичини віддїлено від польскої. У нас, в східній Галичинї не ходить о охорону меньшостий, але о охорону значної більшости передь меньшостию. Закон в тій мірі для охорони меньшости не вистарчить, длятого одиноким, певним средством для охорони Русинів було би, щоби кожда з народностий замешкуючих Галичину мала сьвій осібний округ національний. Від Галицкого сойму Русинам не надїяти ся справедливости а тілько від ради державної. Бесїдник є того погляду, що язиковий закон належить ухвалити длятого, щоби можна буко подїлити Австрию на народні округи. Русини бажають творити руску провінцию австрийскої монархії. Тоді буде спокій! На тім засїданє замкнено о годинї $6^1/_2$ вечером. Слїдуюче засїданє розпочало ся нинї о годинї 11. перед полуднем.

Вісти полїтичні.

Доповняючі вибори на опорожнені мандати в Галичинї розписало правительство на 15. червня в Сяніччинї а в Тернопільщинї на 22. червня. О опорожнений мандат в Сяніччинї старає ся Петро Новаковский і імовірно проф. Романчук. Кандидатуру послїдного на Бучач-Чортків проголошено вже прилюдно а на прочі наступить се доперва по евентуальнім упадку в першім окрузї.

Про парманентність язикової комісиї поучує »N. fr. Presse«, що бажанє висказане в декляраціі ґр. Туна, щоби язикова комісия була перманентною, основує ся на ошибцї, бо є суперечне з законом. Вибір перманентної комісиї може тілько тодї наступити, сли ходить о ухваленє якогось більшого закона, але закон мусить бути передше предложений, чого в тім случаю нема.

Вчерашні нїмецкі дневники обговорюють бесїди пп. Діпавлього і Пацака, виголошені при язиковій дебатї 3. с. м. »N. fr. Presse« полємізує дуже остро з бр. Діпавлїм і робить єму закиди, що змінив становище в справі язикових розпоряджень. Доси стояв разом з правицею за розпорядженями, а тепер несподївано жадає їх відкликаня. Наслїдком такої зміни пересьвідченя став онодї барон Діпавлї відокремішнений, бо анї правиця анї лївиця не уважала єго за свого — З промови знова Пацака можна сподївати ся, що малї є вигляди на роботу комісиї. Tagblatt видить по онодїшній бесїдї Діпавлього, що за язиковими розпорядженями нема більшости, є тілько більшість против язикових розпоряджень. З того слїдує, що істнує технїчна можливість знесеня язикових розпоряджень, чи заходить і полїтична можливість, се квестия. Vaterland відносить з вчерашних бесїд Діпавлього і Пацака вражінє, що якась провізорична умова сторонництв є можлива. На се вказує так Діпавлї як і Пацак, котрий давав до порозуміня, що Чехи готові пійти до послїдних границь, щоби недопустити до обструкциї. Може Нїмцї бодай на тій одній точцї не піддадуть ся Шеневерови. »N. W. Tagblatt« добачує в бесїдї Діпавлього, що тепер станув против Славян в Австриї зелїзний перстень нїмецкої Gemeinbürgschaft. Є певність, що всї Нїмцї принайменьше в справах народних пійдуть разом. Fremdenblatt повідає, що бесїда Діпавлього тілько в однім напрямі, іменно в народнім, вияснила до певного ступня ситуацию, але в полїтичнім напрямі католицкої партиї людової, як передше так тепер годї ще з'орєнтувати ся.

Про невідроченє парляменту доходять такі вісти: В часї засїданя Палати відбула ся нарада предсїдателїв клюбів. На тій нарадї застановлювано ся над проєктом, чи не належало би в будучім тижни мимо делєґацийних сесий, відбувати бодай 2 засїданя парляменту тижнево, що середи і пятницї. При тій нагодї порушено також справу скороченя язикової дискусиї. По тій нарадї відбуло ся засїданє екзекутивного комітету правицї, на котрім явив ся ґр. Тун і заявив, що правительство годить ся невідрочувати парляменту. По тій заяві комітет правицї згодив ся також на продовженє засїдань. В вільних днях від засїдань буде радити язикова комісия, котрої вибір є вже запевнений.

Вчера наступило уконституованє комісий, а іменно для ненарушимости і для обжалованя ґр. Баденього. Перша комісия вибрала предсїдателем п. Евгенія Абрагамовича, а друга ґр. Пальфого. По уконституованю послїдної комісиї протестував посол Сильвестер против тому, що в комісиї засїдають також посли, котрі підписали свого часу внесенє Фалькенгайна, а відтак п. Ґрос поставив внесенє, щоби комісия зараз по уконституованю таки того самого дня відбула вечером засїданє. Внесенє упало.

Новий процес Золї заповідає ся знова сензацийно, як сего можна догадувати ся по прасї. Дневники, що стоять в звязи з мінїстерством, бажали би ту справу приглушити, противно ґенеральний штаб безпосередно інтересований, бажає процес зробити голосним. Штаб хоче достарчати неоспоримих доказів на провину Драйфуса, хоть би з того не знать що вийшло. Офіцири штабові хотять доказати, що листи Естергазого є підроблені, що знято кінематоґрафічні знимки, котрі представляють Драйфуса, як він розговорює з аташем чужої держави. Ся фотоґрафія має представляти і Пікарта з полковником Шварценкопеном в Карльсруге. Siecle заперечує те все і додає, що такі фотоґрафії дадуть ся легко підробити, наколи має ся поодинокі фотоґрафії осіб.

На кождий случай належить сподївати ся що в процесї вийдуть на яв різні бруди.

Новинки.

— **Консолїдация перечислилась**. Розказують у Львові, що горстка консолїдацийників розплакалась з досади, коли довідала ся, що ґр. Тун назначив вчаснїйший речинець на вибори в Сяноцї чим в Тернополи. Шановний голова консолїдациї мав в плянї бути кандидатом в бучацкім — і розуміє ся впасти, — потім в Тернопільщинї — і тут знова впасти, аж за третим разом станути в Сяноцї — і вийти. А треба знати, що після обчислень астрономів з »Народної« і »Рус-

---

на землю і котять ся; рідко котре задержить ся на ручцї від ножа або на ножицях.

Недалеко станув собі з широкою катаринкою катаринкар. Виставив на катаринку чотири білі миши і обертає корбою, а катаринка рипить, пищить, скомлить, аж по душі поре. Парібки та дївки обступили катаринкаря; дають дрібненькі, кріваві гроші за те, що лиш витягне карточку з ворожбою.

Побіч катаринкаря під самим грубезним дубом сїла на стільци якась груба Николаївска жидівка в замарганій половій спідницї, в старій кацабайцї, та пасматій зимовій хустцї, поставила перед себе великий самовар, та кілька добре невмитих горнят. Самовар шипить, курить ся та парує, а жидівка хрипливим голосом припрошує на чай.

Дальше розложили ся щирецкі різники з лавками, повними сала, грубої солонини та низаних на патику ковбас. За ними Роздільскі каменярі з жорнами та оселками. Дальше колїсники з колесами та возами. А всюда по при переходи розмістили ся жебрущі дїди та калїки. Під великою шопою трех кремезних жидів продає горівку, пиво, гарак, розолїс та »хлопский сенс«.

(Дальше буде.)

кої Ради« то в Сяноці має проф. Романчук з усіх тепер опорожнених повітів найбільші шанси. Тим кроком довершив би проф. Романчук свого першого »гоненія радикалов«, яке консолїдация в теперішню пору — на час доповняючих виборів — заінавґуровала, бо попсув би шанси радикальному кандидатови в Сяніччині — Петрови Новаковскому. Та пакостний Тун знищив одним почерком пера всї рожеві надії пана професора, не дав єму доснути байочки з чудовим підкладом, після чисто людових мотивів, в ко трих все приходить: »За першим разом — нїчо, за другим разом — нїчо, аж за третим разом....

— **Перед судом присяжних** у Львові стануло онодї два брати, 44-лїтний Федько Кобилюх і Василь Кобилюх, оба з Нової Греблї, обжаловані о то, що в ночи дня 15-го жовтня 1897 замордували 27-лїтного Йосифа Питлика. Федько Кобилюх оженив ся був з сетрою Питлика і не хотїв допустити молодших братів і сестер Питлика, щоби уживали ґрунту, який полишив їм їх покійний батько. Звідси приходило до частих спорів. Федько кидав ся кілька разів на найстаршого Питлика до бійки, а коли суд в численних процесах станув по сторонї послїдного, Федько загрозив публично, що згладить єго зі сьвіта. Згаданої ночи виїхав Йосиф Питлик з кіньми на ніч. Тут напали на него оба Кобилюхи, замордували єго колами і понесли на колах до ріки Любачівки, щоби єго утопити. Надійшов однако якийсь жид на риби і убийники кинувши трупа недалеко ріки утекли. Обжаловані не признають ся до вини. До розправи покликано 19 сьвідків, а яко corpus delicti лежить на столї судового трибуналу великий кіл, що від него погиб Питлик. Приговор западе на днях.

— **Смерть в поєдинку**. В варшавскім судї окружнім розсмотрювано онодї справу о убийство в поєдинку, котрого жертвою упав Володимир Виджґа, двайцятькількалїтний син властителя дібр в Люблиньскім. Убийником є ґр. Александер Вельопольский. Причиною поєдинку була відмова поданя руки Виджзї зі сторони Вельопольского в публичнім місци. Обиджений тим Виджґа післав єму секундантів і в поєдинку, що відбув ся 27-го листопада минулого року віднїс тяжку рану. Куля з пістолєта застрягла єму в хребтї а коли єї витягнено, ранений помер. При розправі Вельопольский не хотїв подати глубшої причини свого поведеня, сьвідки лише ствердили, що Вельопольский з Виджґого були в тїснїйших зносинах і говорили до себе »ти«. Суд приговорив ґр. Вельопольского на 2 лїта твердинї, з представленєм о злагодженє тої кари в дорозї ласки до 6 місяців вязниці.

— **Заразливість лисини**. Лисина у мущин походить дуже часто з певного рода бактерий, котрі нищать порост волося, і через се стає заразливою. Переконано ся о тім в однїй берлиньскій ґімназиї, де від хлопця, що зачав лисїти, заразило ся вісьмох товаришів і всї вилисїли. Молодики виглядають на лици вправдї молодо, але їх лоби сьвітять величавими місяцями.

— **Везувий** відзиває ся від кількох днів і представляє цікавий вид. Ще в половинї цьвітня полуднева часть кратерової стїни завалила ся в отвір і заткала єго цїлком. Але вульканїчний огонь розжарив скали, що засипали горло кратеру і тепер горять они зеленою і синою полуминею, що взносить ся на кілька метрів понад вершок гори. Дим і лява з трудом шукають боками виходу при безустаннім підземнім гуркотї, а в хвили, коли зроблять собі отвір, бють з вулькана під небо стовпи сьвітла на яких 50 метрів, поки опадаюче камінє не завалить нового кратеру.

— **Почтовий злодій**. Фелїкс Хома, 38-лїтний рільник, був через вісім лїт почтилїоном в Жовтанцях. Під конець минулого року забажав він ужити великомійскої розкоші. Гроший в тій цїли роздобув він в дуже простий спосіб. Дня 29. падолиста 1897 заїхав перед почту в Жовтанцях почтилїон з Камінки Струмилової Йосиф Матис і вступив до середини, щоби віддати пересилку, полишаючи на дворі віз без надзору. Використав сю хвилю Фелїкс Хома, отворив підробленим ключем двері до воза і витягнув зі скринї з мішочком 1500 зр. Полагодивши справу в урядї почтилїон Матис поїхав дальше в сторону Львова. Доперва на перестанку в Підлїсках спостеріг крадїж. Матиса арештовано, але по безуспішнім переведеню слїдства випущено по трех місяцях на свободу. Хома тимчасом покинув Жовтанцї, перенїс ся до Львова і зачав вести розгульне житє з упавшими женщинами. Хтось донїс до полїциї, що при ул. Льва мешкає якийсь простий і глупий хлоп в сїраку, та викидає гроші десятками. Арештовано Хому, а він зараз і признав ся до крадежи гроший з почтового візка. Найдено при нїм лиш 1.360 зр. Що стало ся з рештою, Хома не знав сказати, додаючи, що не рахував, кілько було гроший в мішку. Суд присяглих засудив єго на півтора року вязниці, заостреної постом що 14 днів.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оповіщує**, що з днем 1-ого мая сего року входить в житє розклад їзди на час лїтної пори і подає рівночасно зміни, о скілько новий розклад їзди ріжнить ся від дотеперішного. — Важнїйші зміни заходять тілько при поїздах особових, котрих число помножено. — На шляху Ряшів-Львів прискорено майже всї поїзди особові, в наслїдок чого вечірний поїзд ч. 15. прибуде до Львова вже о год. 6. мін. 10. — Прискорено також поїзди льокальні ч. 21 і 22 поміж Ярославом а Львовом і зменьшено через се час їзди тих поїздів майже о годину. Крім пізнїйшого виїзду і вчаснїйшого приїзду до Ярослава позискано ще полученє з поїздом надходячим до Ярослава рано з Сокаля і Рави, а в Перемишли узискано полученє з поїздом відходячим рано в напрямі до Хирова і Самбора. — На шляху Львів-Красне-Броди-Радивилів заведено друге полученє з росийскими поїздами, іменно заведено полученє поспішного ранїшного поїзду зі Львова в напрямі до Росиї, а в противнім напрямі лучить ся поїзд росийский з поїздом приходячим до Львова вечером о год. 9. мін. 55. — Замінено також майже всї поїзди мішані переходячі до тепер на шляху Красне-Броди, на поїзди особові — через що скорочено час їзди. — Поміж Стриєм а Хировом побільшено число переходячих поїздів о два нові, через що позискано не тілько полученя з поїздами поспішними (блискавичними) в Перемишли, але також полученє з поїздом ч. 12 в тій стациї а тим самим дуже догідне полученє з Віднем, Львовом і Угорщиною. В цїли позисканя висше згаданих дуже значних користий на тім шляху оказала ся конечність залишеня дотеперішного полученя Львова (виїзд о год. 5 мін. 20) зі стациями Добровляни і Дубляни. В замін за се узискано раньший приїзд з Борислава і Дрогобича до Самбора, що є дуже важне для публики маючої полагодити орудки в Самборі. Піднести ще треба, що й реляция Львів-Борислав покористала значно при тих змінах. Виїзджаючи бо зі Львова рано о год. 5 мін. 20 можна забавити в Бориславі до год. 8 мін. 26 вечером і вернути до Львова в ночи о год. 12 мін. 15. — При поїздї ранїшнім з Перемишля на Загірє і Сянок скорочено аначно час їзди, через що позискано догіднїйший приїзд до місць купелевих. Зменьшено також час їзди при поїздї виходячім по полудни з Перемишля на Загірє в цїли пізнїйшого виїзду з Перемишля. — На шляху Львів-Лавочне змінено поїзди лиш о стілько, що вечірний поїзд відійде з Лавочного скорше і дійде в Стрию до поїзду приходячого до Львова о год. 10 мін. 20 в ночи. — Важну і дуже користну зміну заведено на шляху Ярослав-Сокаль; замінено там часть поїздів мішаних на особові і скорість їзди тих послїдних значно підвисшено. — В наслїдок тої зміни можна було час їзди при денних поїздах переходячих поміж Ярославом а Сокалем скоротити і позискати в Ярославі полученя з поспішними поїздами передполудневими. — При поїздах переходячих на шляху приватної зелїзниці зі Львова до Рави р. не дасть ся на разї скоротити часу їзди, а то головно з огляду на ощадність. — На тім шляху задержано і на дальше мішані поїзди, манїпулюючі на стациях з товарами. Мимо того змінено положенє поїзду приходячого рано до Львова о стілько на лїпше, що приїзд сей о 30 мінут прискорено. — В розкладї їзди на зелїзници льокальній Борки великі-Грималів переведено також потрібні зміни а то в тім напрямі, що ранїшний поїзд виходить з Грималова значно пізнїйше і добігає в Борках до поїзду поспішного (курієра) в напрямі до Львова.

Вісти з Архі-Еп. Львівскої.

Канонїчну інституцию на Покрівцї дістав о. Петро Соловій. — Іспити кваліфікацийні на катихитів шкіл середних, видїлових і народних відбудуть ся в днях 31. н. ст. мая і 1 і 2 н. ст. червня с. р. — Консистория вставилась до президиї намістництва о згоду на інституцию о. Євг. Свистуна на Болшовець. — Президия намістництва годить ся на інституцию оо. Конст. Яримовича на парохію св. Ап. Петра і Павла у Львові і о. Корн. Лотоцкого на Рогачин. — Речинець до конкурсу на Ярославичі змінений з дати 16 н. ст. червня на 26 н. ст. червня с. р.— Іспить конкурсовий парохіяльний відбуде ся в днях 14 і 15 н. ст. червня с. р. — До канонїчної інституциї візваний о. Корн Лотоцкий на Рогачин. — Правительство асиґнувало платню з фонду релїґійного для приватного сотрудника в Стрілках на один рік — Митроп. Консистория вставилась о плату з релїґ. фонду для приватних сотрудників в Кобиловолоках, Студїнцї і в Боратинї.

Господарство, промисл і торговля.

Торг збіжевий.

Львів дня 5-го мая: Пшениця 13·75 до 14·20 зр.; жито 9·25; до 9·80; овес 8·75 до 0·10; ячмінь 7·25 до 7·75; ріпак 10·75 до 11·—; горох 8·— до 10·— вика 6·50 до 7·—; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 7·25 до 7·80; гречка 8·50 до 10·—; конюшина червона галицка 35·— до 48·—; біла —·— до —·—; тимотка 15·— до 22·— ганиж —·— до—·—; кукуруза стара 7·— до 8·—; нова —.— до —·— хміль старий —·— до —·—; новий за 56 кільо —·— до —·—; spirytus paritas Тернопіль готовий 17·25 до 17·75; на термін 15·50 до 16·50, варанти —·— до —·—.

Телеґрами.

Відень, 5. мая. На вчерашнім засїданю парляментарної комісиї сторонництв правицї сконстатовано на бажанє Діпавлього, що донесеня деяких дневників о поступованю католицкого сторонництва в справі обжалованя ґр. Бадонього, — є неправдиві, бо Діпавлї з гори повідомив комісию правицї, що єго сторонництво вздержить ся від голосованя. Рівнож несправедливий є погляд, мовби то Діпавлї дав які приреченя в справі вибору комісиї для обжалованя ґр. Баденього і що тих приречень не додержав. Длятого роблений єму закид нельояльного поступованя супротив правицї є зовсїм безосновний. — Президент ґр. Тун конферував вчера з провідниками всїх сторонництв. — Всї стооронництва лївицї згодили ся на вичеркненє своїх бесїдників з язикової дебати, з виїмком лїбералїв. — На нарадї лївицї ухвалено домагати ся голосованя насамперед над внесенєм людового сторонництва, котре коротко жадає відкликаня язикових розпоряджень. На нараду запрошено також Діпавлього, щоби довідати ся, як він поступить в тій справі.

Льондон, 5. мая. Ситуация в Іспанії дуже критична. Королева наміряє абдикувати.

Мадрид, 5. мая. Розрухи тревають. Кабінетови Саґасти грозить упадок. Говорять о диктатурі, котру одержав би Campos або Polaviey. Стан облоги розширено і на деякі провінціональні міста.

Ню-Йорк, 5. мая. Коло Кей-Вест розпочав ся великий рух американьскої фльоти. Цензура депеш не позваляє подавати близших інформаций. — На Филиципьскі острови вишле Америка 250.000 охотників. — З Sagua la Grande (Куба) доносять тут, що ґенерал повстанців Gomez зібрав велики віддїли повстанців коло Cabarien. З Манїлї не доходять вісти, бо перетято телеґрафічні дроти.

Вешінґтон, 5. мая. Воєнна рада ухвалила, що належить передше знищити іспаньску фльоту, а доперва потім добувати Гаванну. Контрадмірал Sampson хоче подибати ся з іспаньскою ескадрою, заким та заатакує береги Америки або дістане ся до стациї на Антилях.

Кавчуковий плястер

на нагнїтки.

Плястер той не посїдає нїяких шкідливих анї драстичних складників і дїлає скоро, певно і лагідно, не справляючи нїякого болю.

13 **Цїна пуделка 30 кр.**

Головний склад в аптицї

161 152—?

Жигм. Рукера

під „Срібним Орлом“ у Львові.

Специяліст обуви непромакаючої власного винайденя!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужеской, дамскої і для дітий

у Львові, площа Бернардиньска число 10.

має честь повідомити отсим Вп. Публику, що виробляє **ОБУВЄ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайденя, з всякого рода шкір, як: **Обувє** мужеске і дамске, також **чоботи** з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також принимає до відновленя і направи **Кальоші** і **Плащі** кавчукові, всякі **ґумові приряди** як також зельованя обувя кавчуком. — Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротшім часї. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанєм

139 28—140 **Іван Яримович.**

Спеціяліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм

3½% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всї иньші находячі ся в обігу 4½% **Асиґнати касові** з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані **почавши від дня 1 мая 1890 по 4%** з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

Рік заснованя 1892.

Інформациї і посередництво до заключеня **обезпечень житєвих** в найкористнїйших комбінациях.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНЄСТЕРЪ“

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам** всїх **трех** епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

»Днєстеръ« вступив в 6-тий рік своєї діяльности з **збільшеними** фондами ґваранцийними, котрих стан з днем 31-го грудня 1897 виносить:

Фонд резервовий	73.874 зр. 47 кр.		176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій	52.269 „ 40 „		
Фонд основний	50.000 „ — „		

Виплачені **шкоди** до кінця 1897 року 430.100 зр. 42 кр. Тарифи »Днєстра« дуже умірковані. услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. **Поліси** »Днєстра« приймає **Банк краєвий** при **пожичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечатись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає поліси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту »Днєстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє **пожички** *за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністрацийні* за інтабуляциєю або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від **членів** і **третих осіб** по **4½%**. Удїл членьский виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрѣ«. Інформациї уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє аґенций в окрестностях **і де нема** близько аґентів »Днєстра«, **приймає ся.**

Пожички для членів Тов. взаїм. обезп. і взаїмн. кред. »Днєстеръ на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

Адольф Кампель

Львів, Ринок ч. 39.

виключне заступництво на Львів Австрийского товариства акцийного фабрики Портлянд-цементу в Щаковій.

Продає дешевше нїж всюди

портлянд цемент, вапно скалисте і гидравлїчне, вироби цементові і штайнґутові, огнетревалу папу дахову, асфальтові плити ізоляцийні, дестильовану смолу вуглеву, карболїнеум, як також взагалї всякі **материяли будівляні** — заручуючи за їх доброту.

Предприємство робіт бетонових і критя дахів дахівкою, лупком і папою огнетревалою по цінах умірених. — Телефон нр. 460. 207 3—5

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. loco фабрика.

Вино

в бочках о 135 лїтрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку loco місце продукциї.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїні по: зр. 9·20, 10·20, 10·70, 11·20, а специяльність по 12·20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3·—, 3·70, 4·10, 4·90 франко. — Иньші товари по умірених цінах. 72—?

1000 туток цигаретових за **1 зр.** поручає фабрика туток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, лиця Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 тутокфразом опаковане і відсилка franco

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовленя і виконує їх ґустовно і по приступних цінах. 206 8-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах.

Замісцеві панночки приймає на помешканє.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденьский)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовеньства по як найприступнїйших цінах

Рівнож приймає репарациї **кальошів.** — З провінциї вистане старий оказ на міру. 136 55—140

Новости на дамскі сукнї сезонові!

Материї вовняні, Зефіри, Батисти,

Піки, Кретони, Перкалї,

Брокати

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Парасольки,

Рукавички, »Фіґара«, ковніри коронкові, Паски, Фартушки.

Маґазин богато заосмотрений.

Цїни низькі, конкуренцийні. 151 39—46

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу *під редакциєю С. Кульчицкого*

виходить у Львові тижднево кождої пятницї.

Буде подавати поезиї, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статї з історії, письменьства, господарства, промислу, вісти про читальнї, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австриї річно **4 р.** піврічно **2 р.** чвертьрічно **1 р.** За границею річно **8 рубл.** піврічно **4 рубл.**

Редакция, адміністрация і експедиция

Львів, ул. Собісчина ч. 5. Б.

Видає й відповідає за редакцию: **Стефан Кульчицкий.**

З друкарнї В. А. Шийковского.